

«ՊԱՏՐԱՍՏ ԸԼԼԱԼ ՄԻՇՏ»

Յիսուսի ամեն մի առակը իրեն յատուկ խոր նշանակություն մը ունի: Ահա այսպիսի առակ մըն է որ Ան խօսեցաւ օրին մէկը, երբ կ'ուզէր շեշտել մշտապէս պատրաստ գտնուելու անհրաժեշտութիւնը:

Երեւակայեցէ՛ք վայրկեան մը որ քաղաքէ դուրս ուրիշ քաղաք մը գացած էք հիւր ըլլալու ձեզի ծանօթ քաղաքէ մը տունը: Յանկարծ ան կը ստիպուի իր տունը ձեզի յանձնել եւ մեկնիլ, առանց որոշապէս ըսելու թէ երբ պիտի վերադառնայ: Մեկնելէ առաջ սակայն, կը խնդրէ որ տունին հոգ տանիք: Տանտէրը յստակօրէն վստահութիւն ունի ձեր վրայ: Կը վստահի ձեր նկարագրի ուղղութեան եւ կ'ակնկալէ որ իր խնդրանքը լման պիտի կատարէք:

Շատ չանցած արդէն վերադարձած է, կը նայի չորսիդին, երեսը կը տխրի եւ հոգին կը տառապի, վասն զի ձեզմէ սպասուածը չէ կատարուած: Դուք որ հիւր էք իր տան մէջ կը նմանիք աշխարհի վրայ բնակող այն մարդկանց որոնք կը զբաղին միայն զիրենց հետաքրքրող հանդիսներով, շահերով եւ այլազան զբաղումներով, առանց մտածելու որ զիրենց հիւրասիրող անձը պարապ տեղը իր տան հոգատարութիւնը չէ յանձնած իրենց:

Տան հիւրը չի գիտեր թէ տանտէրը երբ պիտի վերադառնայ: Իր մտքին մէջ՝ գոնէ, կ'ակնկալէ որ շատ ժամանակ կայ անոր վերադարձին, ուրեմն ինք ստիպման տակ չէ սպասուածը անմիջապէս կատարելու: Այսպիսի վերաբերում արդիւնքն է ծոյլ, անհոգ եւ տհաս նկարագրի, այլապէս հիւրը վերջին վայրկեանին պիտի չի ձգէ այն ինչ որ ամբողջացնելու էր:

Յիսուսի խօսած առակը մշտապէս պատրաստ գտնուելու մասին է, վասն զի ոչ ոք գիտէ թէ իր կեանքի աւարտը երբ պիտի պատահի: Մենք Աստուծոյ առջեւ ծառայող անձեր ենք: Մեր ապագան փայլուն կ'ըլլայ եթէ ներկայի օրերն ու ժամերը գործածենք ի շինութիւն այդ ապագային: Այս կը նմանի այն իրողութեան որ ռուբի կ'ելլես նոր գործ մը սկսելու եւ կամ նոր տուն մը կառուցանելու, եթէ անհրաժեշտ ուսումը եւ կարողութիւնը չ'ունիս տուն շինելու կամ գործ սկսելու, այդ ձեռնարկը կը ձախողի:

Որեւէ բանի մէջ յաջողելու համար պատրաստութիւնը պայման է: Կար ժամանակ, երբ եկեղեցին քահանայի պէտք ունենար եպիսկոպոսը լաւ ձայն ունեցող, բայց ուսում չ'ունեցող, անհատը կը հրաւիրէր եւ զինք քահանայ կ'օծէր: Ներկայիս՝ քարեքալիտաբար որքան կ'երեւի, այսպիսի ձեռնադրութիւնները չեն կատարուիր: Բայց աւելի ցաւալին կայ, ա՛րդեօք այդ նոյն եպիսկոպոսը՝ այսօր, կը բնէ անհատի քարոյականը, իմացական կարողութիւնը, մարդոց հետ լաւագոյնս յարաբերելու գիտակցութիւնը, իր ձեռքը անոր գլխուն դնելէ առաջ:

Ասոնցմէ ո՞ր մէկը, եպիսկոպոսը թէ քահանան Աստուծոյ դատաստանին առջեւ պիտի արդարանայ: Եթէ եպիսկոպոսը արժանաւորներու օժուր կատարէ եկեղեցին պիտի գորանայ եւ հաւատացեալներու թիւը պիտի աւելնայ: Միւս կողմէ, եթէ ան մասնաւոր հաշիւներով ձեռնադրութիւն կատարէ, եկեղեցին պիտի վնասէ, ամէն ոք անպատուութեամբ պիտի ըլլայ եւ Աստուծոյ գործն ալ յաջողութեան նամբուն մէջ պիտի չի մտնէ:

Մարդ արարածը իր ծննդեան օրէն սկսեալ կոչուած է ծառայելու Աստուծոյ կամքին՝ խղճմտութեամբ եւ խորին հաւատարմութեամբ, որպէս զի արժանի վարձատրութիւնը տրուի անոր: Երբեմն աշխարհի մէջ մեր ստացած գընահատութիւնները կը շփոթենք Աստուծմէ ստանալիք գընահատութեան հետ: Գիտէ՛ք, երկուքին միջեւ շատ մեծ տարբերութիւն կայ: Առաջինի պարագային մէկ օրէն միւսը քարեկամ կարծուածը թշնամի կը դառնայ, իր խօսած բարի խօսքը կը մոռնայ եւ կը սկսի նոյնիսկ հալածել քեզ: Բայց երկրորդի պարագային, երբ Աստուծոյ կը գնահատէ

մեր գործը այդ յաւիտեանական արժէք կը ստանայ որ երբեք չի մոռցուիր կենաց գիրքին մէջ արձանագրուած ըլլալով:

Երանի բոլոր անոնց որ իրենց վստահուած գործը կը կատարեն խղճմտութեամբ եւ առանց որեւէ յետին մտքի, ըլլան անոնք հոգեւորական կամ աշխարհական առաջնորդներ: Հշմարիտ ծառան պարտական է միշտ արթուն մնալ եւ գործի գլխուն գտնուիլ: Այսպէս ուրեմն, իր տիրոջ գալուստին սպասող ծառան իր հոգիի եւ մարմնի եւ մտքի առողջութեան հոգատարելու է, որովհետեւ այդ երեքը մեզի տրուած են իբր պարգեւ:

Պարկեշտ եւ ֆրիստոնեայ բարեկամ ունենալը յստակ կերպով կը նպաստէ մեր հոգեւոր կեանքի զարգացման: Միւս կողմէ անպատիւ կամ բարոյականէ զուրկ մարդոց ընկերակցութիւնը ոչ մէկ կերպով կրնայ մեզ ուղիղ ճամբու առաջնորդել: Սեւ սիրտ ունեցողը չէ կարող ճշմարիտը խօսիլ եւ ոչ ալ ուղիղը գործել: Սեւ սիրտ ունեցողը ամէն բան սեւ կը տեսնէ: Իսկ Քրիստոսի լոյսը ընդունած մարդը խաւարը կը հեռացնէ իր շրջանակէն, կ'արտացոլայ Քրիստոսի ներկայութիւնը, եւ կ'ապրի օրինակելի կեանք մը: Այսպիսիներու թիւը պէտք է աւելցնել որպէս զի Աստուծոյ խոստացած արքայութիւնը եւ երկնային կեանքի իրականութիւնը մարդոց մէջ հաստատուի: Դուռն եւ նա միշտ գործ ունինք ընելիք այդ նպատակին հասնելու համար: Թող Աստուծոյ ըլլայ մեր օգնականը: Ամէն:

«ԴԱՏԱԽՈՐԻ ԿԻՐԱԿԻ»

Յիսուս՝ մեր Փրկիչը, օրինակներով բացատրեց իր միտքը, որոնք առակ կը կոչուին: Ամէն մէկ առակի խորքին կեդրոնական գաղափար մը կայ որ կը ծառայէ նոր ուսուցում մը շեշտելու: Դատաւորի մասին խօսուած առակը կը շեշտէ այն որ տկար, անտէր եւ անտիրական կին մը խնդիր մը ունի որու լուծումը կախեալ է այս դատաւորի տալիք որոշումէն: Բայց, ան կարեւորութիւն չի տար այս կնոջ թախանձանքին: Երկար ժամանակ կը տեսէ այս յետաձգումը, մինչեւ այն ատեն որ կ'ինքն գլխէն վնասելու համար, ի վերջոյ դատաւորը իր որոշումը կուտայ:

Յիսուս չի յայտնեք թէ ինչ էր կնոջ ունեցած հարցը: Չի յայտնեք թէ ինչ ո՞ր դատաւորը կարեւորութիւն չի տար անոր: Չի խօսիր կնոջ թշնամիին մասին: Միայն շեշտը կը դնէ կնոջ յարատեւ գալուն դատաւորի մօտ, խնդրելով անոր որոշումը ստանալ: Եւ ապա, Յիսուս կ'աւելցնէ հետեւեալը, **թէ անսիրտ եւ անգութ դատաւորը ի վերջոյ վնիւ արձակեց: Հապա որքա՞ն շուտ երկնաւոր Հայրը՝ Աստուծոյ, պիտի հոգատարէ իր ստեղծած մարդու պէտքերը:** Ուրեմն՝ շեշտը անգամ մը եւս կը դրուի Աստուծոյ սիրոյն վրայ, այն պայմանաւ որ մարդ չի դադրի իր հպատակութիւնը եւ ենթակայութիւնը յայտնելու զինք ստեղծող Աստուծոյն:

Անցեալին, ուրիշ առիթներով խօսած եմ այն գաղափարին մասին թէ մեզմէ ամէն մէկը կախեալ է ուրիշէն, թէ, որպէս զի մեր գործին կամ կեանքին մէջ յաջողինք, անպայման պէտք ունինք ուրիշի մը օգնութեան, փաշարութեան, բարեկամութեան: Կ'երեւի այս առակի դատաւորը՝ իր պաշտօնին բերմամբ ինքզինք անկախ կը զգար, եւ աննկատ կը թողուր նոյնիսկ իրմէ ակնկալուածը, այսպէս երբ հարցեր ներկայացուէին իրեն, օրէնքի տրամադրութեան համաձայն լուծում պէտք էր տար այդ հարցերուն, եւ չէր ընել այդ:

Առակը կ'ըսէ թէ ինչպէս այս դատաւորը մարդոցմէ, այսինքն մարդկային ընկերութենէն եւ Աստուծոյմէ չէր փաշուեր եւ նոյնիսկ հոգ չէր ընել թէ ինչ կը խօսին իր մասին, եւ ինչ զգացումներ ունին:

Երկրորդ կետ մը եւս նկատի առնենք: Դատաւորի երկար ժամանակ որոշում եւ վճիռ չի տալը պէտք է իմանալ իրրեւ յաւելեալ առիթ տրուած մեզի որու ընթացքին առանց հոս ու հոն քափառելու մեր միտքերը կեդրոնացնենք թէ ինչպէս պէտք է նշգրտօրէն ներկայացնենք մեր խնդրանքը, որպէս զի վճիռ տալու պարագային վճիռը մեզի ի նպաստ տրուի, ուրիշ խօսքով, պատրաստ պէտք է ըլլանք, առանց աւելորդ արանութեան մեր հարցը ներկայացնելու:

Ուրիշ առիթով խօսուած է նաեւ այն մասին թէ, մենք միայն երկու աչքեր ունինք մեր չորսիդին դիտելու համար: Բայց մեզ դիտողներու թիւը մեծ է, որոնք իրենց երկուական աչքերով մեզ կը դատեն, նշգրիտ կամ սխալ եզրակացութեան հասնելով: Այս կը նշանակէ որ ամէն օր մեզմէ ամէն մէկը ենթակայ է դատաւարութեան եւ դատաստանի իր շուրջը գտնուող մարդոցմէ: Հարց է. պէ՞տք է մտահոգուիլ: Այո, եթէ սխալ կը գործենք, եթէ սուտ կը խօսինք, եթէ անբարոյական կեանք կ'ապրինք, եթէ մեր անձնական շահին համար մտածելով խարդախութեան եւ խաբեքայութեան ճամբան քոնած ենք, եթէ մեր դիրքը եւ պաշտօնը կը շահագործենք տկարամիտները եւ անուաները սայթափեցնելու:

Յիսուս այսպիսիներու մասին կ'ըսէ, **անոնց վիզին ծանր քար պէտք է դնել եւ ովկիանոսի խորը ձգել գիրենք:** Հապա, եթէ վստահ ենք որ մեր բոլոր ըրածներն ու խօսածները եւ մտածումները կ'ըլլան արդարութեամբ եւ ուղիղ կերպով, որեւէ մէկէն փաշուելու եւ վախճալու պատճառ չունինք: Կրնանք որեւէ տեղ երթալ, որեւէ անձի հետ խօսիլ առանց փաշուելու եւ նակատարաց:

Ով գիտէ, առակի դատաւորը ինչ տեսակ մարդ էր որ չէր ուզեր, եւ կամ ալ չէր համարձակեր արդար եւ օրէնքի հիման վրայ վճիռ տալ այդ այրի կնոջ խնդրոյն մասին: Եւ իրապէս ալ այդ կինը ատկէ անդին ուրիշ ոչինչ կ'ակնկալէր դատաւորէն:

Մեծ Պահիի շրջանը նշանակուած է պարզապէս անոր համար որ յաւելեալ առիթ ունենայ՝ իւրաքանչիւր անհատ, իր ապրած օրերուն աստուածահաճոյ գործեր կատարելու, մարդոց հետ ունեցած իր փոխյարաբերութիւնները ուղղելու եւ իր օրերը լեցնելու բարեգործութեամբ, խօսքերը դարձնելու միջոց շինարար եւ միտքարական արտայայտութեանց բոլոր անոնց համար որոնք իր օգնութեան պէտքը ունին:

Այլ խօսքով, ան նմանի Աստուածորդւոյն, որ եկաւ աշխարհ, մարդացաւ որպէս զի մեզ ազատէ մեր մեղաւորութենէն: Յիսուսի նմանիլ կը նշանակէ գիտնալ իբր տիպար, օրինակելի հոգի, փոխանակ մեզ նման անհատներ տիպար ունենալու: Հիշտ է, մեզի նմաններէն կրնանք քաներ սորուիլ: Չի մոռնա՞նք սակայն, որ անոնք ալ մեզ նման ժամանակաւոր են եւ անցողական: Բայց, Քրիստոս Աստուծոյ Որդին եւ մեր Փրկիչը յաւիտենական է եւ անփոփոխելի:

Յիսուսի պատմած դատաւորի առակը մեր այսօրուան երկրաւոր դատաւորի մասին է: Բայց անկէ անդին, երբ անցնինք մեր երկնային կեանքին, պիտի կենանք Հայր Աստուծոյ դէմը տալու համար մեր տեղեկագիրը թէ ինչպիսի՞ կեանք ապրեցանք աշխարհի վրայ: Անոր դատաստանը հիմնուած պիտի ըլլայ այն օրէնքներուն վրայ որոնք արդէն յայտնուած են Հին եւ Նոր Կտակարաններուն մէջ: Մեր հայրերը՝ ինչպէս ծանօթ ենք, այդ գիրքերը կոչած են Աստուածաշունչ:

Հոն է որ քու նման մարդիկ անձնական փորձառութեամբ եւ հասկացողութեամբ արձանագրած են Աստուծոյ ազդեցութիւնը իրենց կեանքներուն վրայ: Կարողացած են տեսնել թէ ինչպէս ապագային պատահելիքները իրենց արմատները ունին ներկային մէջ: Այսինքն, մեր քարի գործերը այսօր, քարի արդիւնք պիտի տան ապագային: Եւ թէ ինչպէս ստեղծող Աստուծոյ կը գործէ այսօր եւ վաղը եւ միշտ պատրաստելու արդար դատաստան իրեններուն համար:

Տ. ՇԱՀԷ Ա. ՔՀՆՅ. ԱԼԹՈՒՆԵԱՆ